

Els vots que vingueren d'Amèrica

Josep Joan Cardona, Antoni Marí Calbet i Enric Fajarnés, dirigents pitiusos del PP, en ple desmentiment sobre la seva presumpta relació en la inscripció d'argentins en el cens de Formentera. El PP és el principal sospitós d'haver orquestrat una nombrosa inscripció de votants sud-americans just abans de les eleccions autonòmiques i municipals de l'any passat a Balears

Un any després dels fets, el Parlament balear i els jutjats investiguen el possible frau electoral en les autonòmiques i municipals de l'any passat a Formentera, on un nombrós grup d'argentins van ser inscrits en el cens en una operació tèrbola.

"No en sé res, de Formentera; la Casa Balear em va arreglar el vot". "Mai no hi he estat, en aquella illa". "No sé per quin motiu em varen fer ciutadà de Formentera". Aquests són alguns dels comentaris fets públicament, des de la premsa i la ràdio, per residents argentins que poc abans de les eleccions locals i autonòmiques del 1999 havien estat inscrits al cens de Formentera. En total, 74 persones que viuen a l'Argentina varen poder votar en un lloc que desco-

neixien completament. Però aquests 74 nous votants eren suficients per a inclinar la balança de la Comunitat Autònoma de les Balears cap a l'un costat polític o cap a l'altre.

El cas de Formentera va marcar la campanya electoral del 13-J del 99, la que va donar la victòria al Pacte de Progrés per primera vegada des de la represa de la democràcia. Però també per primera vegada des de la represa, a les illes es va parlar d'una possible tupinada, de frau electoral. Tots els ulls van mirar cap al PP, principal sospitós

d'haver orquestrat una nombrosa inscripció de votants sud-americans a Formentera. El Partit Popular va argüir la legalitat del fet, perquè la llei vigent permet que hom s'inscrigui on té llaços afectius o vol fixar la residència, tal com afirmava un dels membres del partit conservador, i hi afegia que aquestes persones pensaven construir-se una casa a l'illa o descendien de formenterers. "No tenim res a veure amb tot això", exclamava el president del PP pitius, Josep Joan Cardona, que, de tota manera, de-

fensava "el dret constitucional" que els emigrats a l'estranger tenen de votar al lloc d'origen.

José Cifre Vives, natural de Pollença (Mallorca) i resident a l'Argentina, sense cap vincle amb Formentera, admetia el 10 de juny de 1999: "Es la primera vegada que votaré a Espanya. M'han preparat tots els papers a la Casa de Balears d'aquí, de Santa Fe, perquè jo no hi entenc gens, en aquestes coses. Han estat ells que m'han dit qui he de votar, perquè jo no en sé res". També deia: "No tenc res a veure amb Formentera. Mai no hi he estat. Al Centre Balear em demanaren si m'importaria de votar a Formentera perquè m'hi farien una casa".

El Pacte Progressista d'Eivissa i la Coalició d'Organitzacions Progressistes (COP) de Formentera, les dues candidatures unitàries de l'esquerra pitiüsa, aixecaren immediatament el crit al cel. I alguna cosa més, car presentaren sengles denúncies a la Fiscalia i al Tribunal Superior de Justícia demanant l'anul·lació d'aquestes inscripcions al cens. Pilar Costa i Santi Ferrer, el candidat progressista per Formentera, varen fer una crida pública a "votar en massa" per compensar la influència d'aquests 74 vots que, en teoria, el seu rival del PP ja tenia assegurats.

Finalment, les paperetes no foren anul·lades, però Santi Ferrer es convertí en el diputat autonòmic per Formentera, i per una gran diferència de vots sobre el contrincant de la dreta. Així l'esquerra va poder guanyar el Consell Insular i, encara que al final l'escó formenter no va ser decisiu al Parlament balear, sí que va ajudar a consolidar-hi la majoria de Progrés.

Dues investigacions en marxa.

Ara, quan ja ha passat gairebé un any dels fets, el Parlament balear ha creat, a iniciativa de la COP, una comissió d'investigació per aclarir possibles responsabilitats en el cas de Formentera. També examinarà circumstàncies semblants observades en alguns municipis de les Balears. La comissió cridarà a declarar força testimonis i espera esbrinar qui, com i per què

El cas del cens va marcar la campanya electoral del 13-J del 99, la que va donar la victòria al Pacte de Progrés per primera vegada.

va organitzar aquesta sospitosa operació, criticada fins i tot per membres del PP. L'ex-president conservador de Formentera, per recriminar un company seu de partit amb qui mantenia una pugna, va arribar a dir en un diari: "Jo almanco no he anat a l'Argentina a cercar vots". Ara, a part la comissió parlamentària, no fa gaires setmanes que l'Audiència Provincial de Palma va decidir que la investigació judicial del cas la faria el jutjat d'instrucció número 2 d'Eivissa. L'Audiència Provincial admetia així el recurs de la Fiscalia contra una resolució del jutge instructor, que volia enviar l'expedient a l'Audiència Nacional, que considerava que n'era l'òrgan competent. Aquestes dues decisions des-

blocaran una situació que ha estat aturada pràcticament un any. S'espera que polítics, periodistes, funcionaris públics i particulars desfilin pels jutjats per explicar el que saben sobre el sobtat creixement del cens electoral a l'illa de Formentera, poc abans de les eleccions del 99.

Mentrestant, el PSOE ja ha assenyalat presumptes responsables amb noms i llinatges: l'ex-president Jaume Matas, la seua mà dreta en l'anterior govern, Rosa Estaràs, i l'ex-ministre d'Exteriors, Abel Matutes. Tots "poden haver incorregut en greus responsabilitats provant d'utilitzar les institucions públiques per teixir una trama, l'objectiu de la qual era de manipular el vot dels emigrants", va afirmar el dirigent socialista eivissenc Vicent Tur, quan va anunciar que el seu partit es presentaria com a acció popular del cas. Vicent Tur vincula tot el que ha passat a l'anomenada "Operació Enyorança" i considera que, com havien declarat alguns afectats, "votaren el PP en agraïment per haver-los pagat un viatge des de l'Argentina a les Balears", encara que molts no tenien cap vincle amb Formentera. Segons el PSOE, es va vulnerar la llei electoral, que determina que els residents absents han de votar al darrer lloc de residència, o bé on tenen més vincles o ascendents.

L'"Operació Enyorança", d'abril de 1999, ha estat denunciada per les forces progressistes com l'origen de la possible tupinada electoral. Segons Vicent Tur, del PSOE, alguns afectats declararen que havien votat el PP "en agraïment per haver-los pagat un viatge des de l'Argentina a les Balears".

L'“Operació Enyorança” fou un èxit públic del Partit Popular, llavors al capdavant del Govern balear. Jaume Matas, Rosa Estaràs i Abel Matutes són els principals responsables polítics de tot plegat, segons els partits d'esquerra.

JOAN ANTONI RIERA

Però “la trama continua amb la contractació, pel Ministeri d'Afers Exteriors, del president de la Casa Balear de Rosario, Rodolfo Pascual”, que devia ser el responsable de dur a terme tots els tràmits burocràtics necessaris perquè aquestes persones poguessin votar per correu. El ministre d'Exteriors, a final de febrer d'enguany, hagué

de sortir al pas de les acusacions del PSOE. El director general de l'Oficina d'Informació Diplomàtica (OID), Joaquín Pérez-Villanueva, considera “calumnioses” les manifestacions de Vicent Tur implicant Rodolfo Pascual en les irregularitats. “Aquesta persona fa més de disset anys ininterromputs que treballa amb tota profes-

sionalitat en aquella oficina. És radicalment fals, per tant, que fos contractat específicament per manipular el cens electoral dels residents absents”, afirmava Pérez-Villanueva. Rosa Estaràs, una altra de les dirigents del PP involucrades en la trama pel PSOE, ha dit que tot obeeix a una “estratègia electoral”, perquè la denúncia fou presentada durant la darrera campanya.

Segui com sigui, el Parlament i el jutjat obriran ben aviat el procés que ha de determinar com s'originà la situació que, segons que diu el Pacte Progressista, va posar en perill el sistema de representació democràtica.

El PP insular afirma que és “el primer interessat a aclarir tot això”. “Vejam si és veritat i col·laboren en la feina”, ha replicat el diputat progressista de Formentera, Santi Ferrer.

Joan Lluís Ferrer

EL FUTURO VIENE EN TREN
 EL MEDIO DE COMUNICACION DEL NUEVO MILENIO.

Renfe
 www.renfe.es